

PRUGA VISOKE UČINKOVITOSTI (TRST) RIJEKA – ZAGREB - BUDIMPEŠTA

OKRUGLI STOL

Mr.sc. Stjepan Kralj, dipl.inž.građ.

Rijeka 24.02.2012.

SADRŽAJ PREZENTACIJE

- 1) OPĆENITO O KORIDORU**
- 2) PROJEKTNÁ DOKUMENTACIJA**
- 3) ANALIZE PROMETA**
- 4) TEHNIČKI ELEMENTI PRUGE**
- 5) GRAĐEVINSKO TEHNIČKA RJEŠENJA PRUGE
I ODNOS PREMA PLANSKOJ DOKUMENTACIJI**

INVESTITOR

HŽ INFRASTRUKTURA

PROJEKTANT

KONZORCIJ: INSTITUT IGH + 6 SPECIJALISTIČKIH TVRTKI

1) OPĆENITO O KORIDORU

**Magistralna željeznička pruga od značaja za međunarodni promet
Botovo – Zagreb – Rijeka glavni je željeznički pravac u RH**

Ogranak koridora V_B = južna dionica magistralnog pravca Baltik - Jadran

Ogranak koridora V_b u Hrvatskoj (postojeće) → 328,62 km

čine ga pruge:

M201 => DG – Botovo – Koprivnica – Dugo Selo

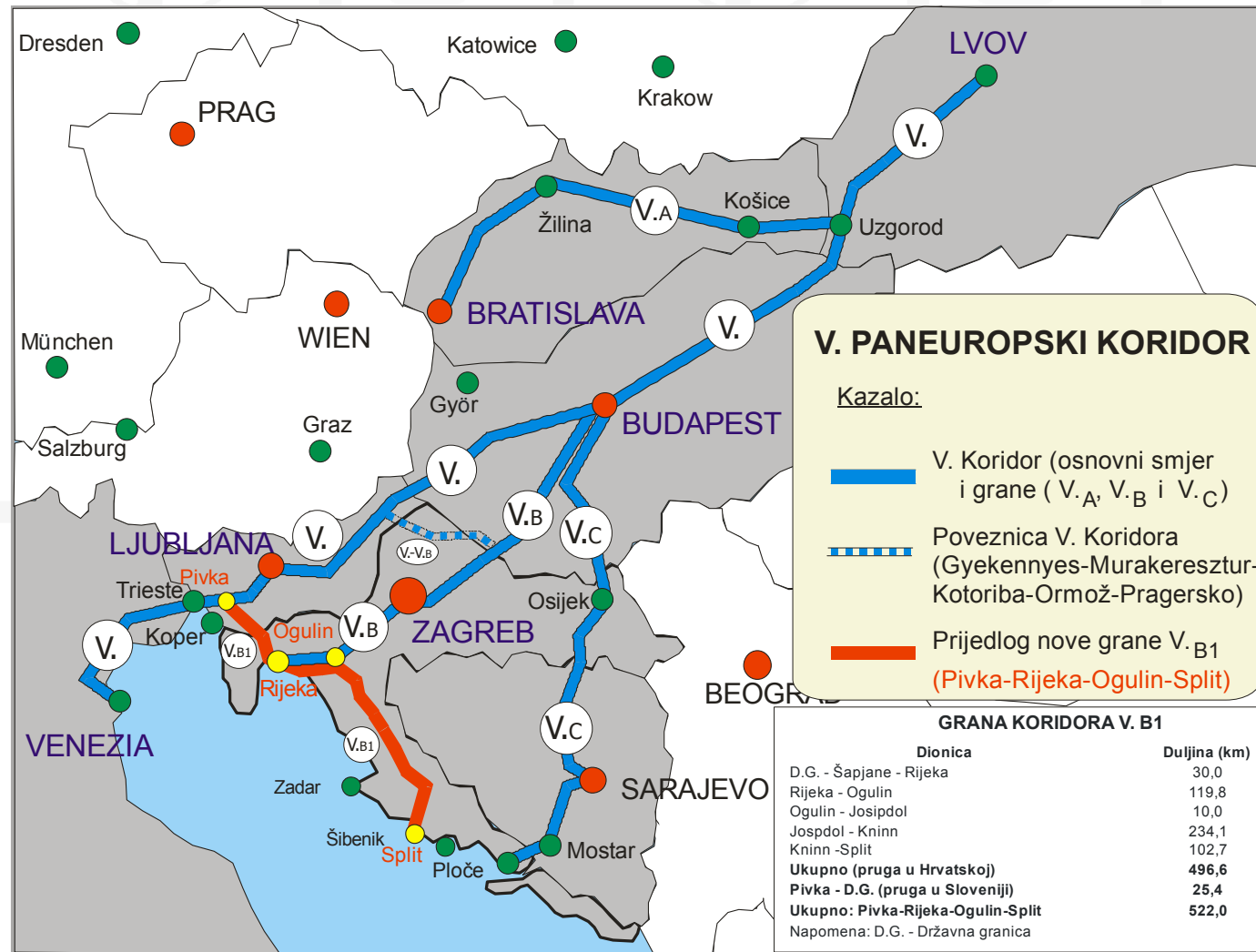
M102 => Dugo Selo – Zagreb GK

M202 => Zagreb GK – Karlovac - Rijeka

Prometni pravac je posebno valoriziran u evropskim prometnim studijama, te ga je i Međunarodna željeznička unija – UIC, uvrstila u "direktivni plan razvoja europske mreže", koji obuhvaća najznačajnije pruge kontinenta.

Koridor V – svi ogranci

Prema prometno-tehnološkim i geografskim obilježjima, navedeni željeznički prometni pravac sastoji se od 4 karakteristična sektora :

- Sektor I → DG – Botovo – Koprivnica – Dugo Selo
- Sektor II → Željezničko čvorište Zagreb s priključcima na koridor X
- Sektor III → Horvati – Karlovac – Drežnica – Krasica
- Sektor IV → Željezničko čvorište Rijeka s priključcima za Istru i Sloveniju

Sektor I → DG – Botovo – Koprivnica – Dugo Selo
planirana dogradnja 2. kolosijeka u postojećem koridoru

Sektor II → Željezničko čvorište Zagreb s priključcima na koridor X
najintenzivniji daljinski teretni i putnički promet te
najintenzivniji prigradski putnički promet u RH => potrebni
radikalni zahvati

Sektor III → Horvati – Karlovac – Drežnica – Krasica
planirana izgradnja nove 2. kolosiječne pruge u novom
koridoru

Sektor IV → Željezničko čvorište Rijeka s priključcima za Istru i Sloveniju
potrebno ostvariti priključak nove pruge na lučke kapacitete i
nove veze prema Krku, Istri i Sloveniji => potrebna dogradnja
postojećih i izgradnja novih kapaciteta

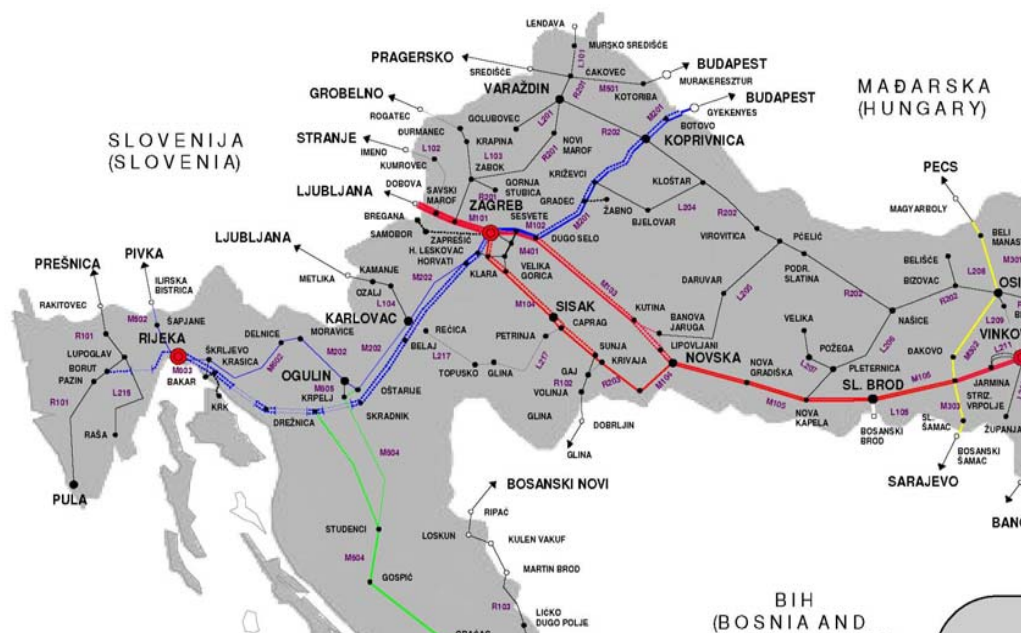
Veliki značaj Luke Rijeka – glavni servis tranzita prema:

- Mađarskoj, Slovačkoj, Češkoj,
- Sloveniji, Austriji,
- Bosni i Hercegovini, Srbiji, Rumunjskoj, ...

Značaj ogranka koridora V_B

povezivanje središnja Hrvatska => Gorski Kotar => sjeverno Primorje

 evropske integracije → Alpe - Jadran
mediteran – Podunavlje
ednjevropska inicijativa

Položaj planirane pruge DG - Rijeka

PRUGA BOTOVO – ZAGREB – RIJEKA

- SEKTORI IZGRADNJE -

- **SEKTORI IZGRADNJE**
- **I - Botovo – Zagreb**
  - 90 km drugog kolosijeka
- **II - čvor Zagreb**
  - 65 km nove obilazne pruge
- **III - Zagreb – Rijeka**
  - 177,5 km nove pruge
- **IV - čvor Rijeka**
  - 50 km kolosijeka

Razlozi, potreba i ciljevi izgradnje pruge:

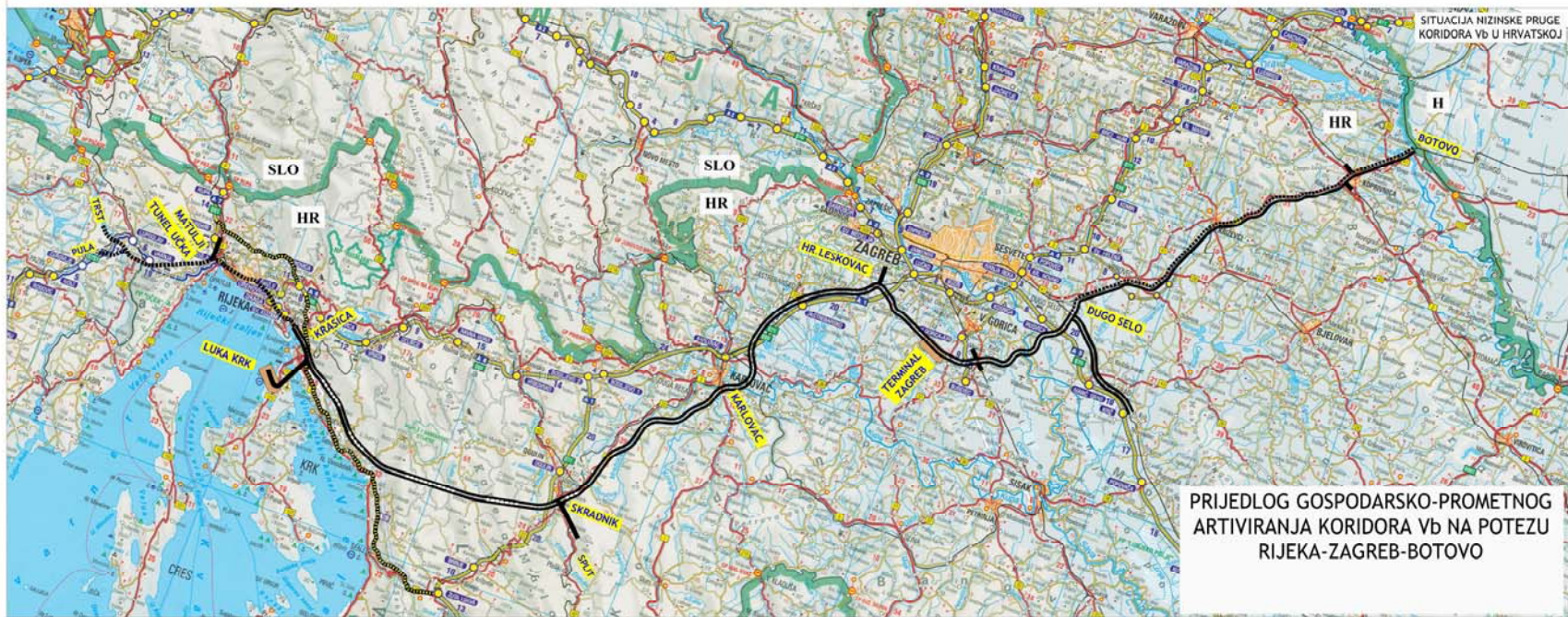
- Značaj i razvoj luke Rijeka i ostalih sjevernojadranskih luka
- Osiguranje planiranih prijevoznih kapaciteta => 28-32 mil t/god
(*postojeća pruga ne zadovoljava – sada 6,2 do max 10 mil t/god*)
- Osiguranje dvokolosiječnosti od Mađarske do Rijeke
- Skraćenje vremena putovanja (*trasa kraća od postojeće za cca 54 km*)
- Prihvatljiva ekologija
- Povezivanje u mrežu nove kvalitetnije pruge za Dalmaciju

Planirani koridor željezničke pruge je u razvojnim planovima Hrvatskih željeznica dobio prioritet, te je odlučeno da se na cijelom potezu od državne granice s Mađarskom do Rijeke osiguraju uvjeti dvokolosiječnosti, te da se pruga osposobi za brzinu od 160 (200) km/sat.

- Konkurentnost željeznice kao sustava velikog kapaciteta i masovnog prijevoza roba i putnika
- Ekološke prednosti željeznice

2) PROJEKTNA DOKUMENTACIJA

Prvi korak u realizaciji zacrtanih ciljeva na gradnji pruge je izrada potrebne projektne dokumentacije.

Za dionicu Botovo - Dugo Selo idejna dokumentacija dijelom je već izrađena u ranijim fazama.

za sektor III

od Horvata (Zagreb) do Krasice (Rijeka) nova trasa za novu dvokolosiječnu prugu visoke učinkovitosti.

Do sada izrađeno ili u fazi dovršetka:

sektor 1: idejna rješenja, idejni projekti, SUO, Studija izvedivosti, idejni i glavni projekti (DS - Križevci)

sektor 2: prostorno-prometna studija šireg područja grada Zagreba

sektor 3: idejna rješenja, SUO, prometno-tehnološki projekt, prethodna studija izvedivosti, idejni projekti Skradnik-Ledenice, istražni radovi, studija opravdanosti DG-ZG-RI, dijelom glavni projekti (2 tunela)

sektor 4: neka idejna i studijska rješenja, => studija revalorizacije čvora Rijeka

Idejno rješenje pruge na sektoru III obrađeno je kroz slijedeću dokumentaciju:

- PROMETNO-TEHNOLOŠKI PROJEKT
- GRAĐEVINSKA IDEJNA RJEŠENJA
- GEOTEHNIČKI ISTRAŽNI RADOVI, GEOTEHNIČKA IZVJEŠĆA
- IDEJNA RJEŠENJA SS UREĐAJA, TK UREĐAJA, ENERGETSKIH POSTROJENJA
- OSTALI PRATEĆI PROJEKTI
- PRETHODNA PROCJENA UTICAJA NA OKOLIŠ
- PRETHODNA STUDIJA PROVEDIVOSTI INVESTICIJSKOG PROJEKTA
- STUDIJA AERODINAMIKE U TUNELIMA
- STUDIJA UTJECAJA ZAVATA NA OKOLIŠ ZAGREB – DREŽNICA
- STUDIJA OPRAVDANOSTI PRUGE OD GRANICE DO RIJEKE (sa vezom na Krk)

Brzinske karakteristike novoplanirane pruge:

- drž. Granica-Zagreb (do početka čvora Zagreb)	160 km/h
- čvor Zagreb, postojeća pruga	120 km/h (160 km/h)
- čvor Zagreb-Karlovac	160 km/h (200 km/h)
- Karlovac-Rijeka (Krasica)	160 km/h (200 km/h)
- čvor Rijeka, postojeća pruga	120 km/h

Okvirne udaljenosti:

- drž. Granica-Zagreb	99,8 km
- čvor Zagreb-Karlovac	52,6 km
- Karlovac-Rijeka (Krasica)	124,9 km
ukupno:	277,3 km

Prostorno-planska dokumentacija → Veliki ograničavajući faktor !!
(neusklađenost koridora i tehničkih zahtjeva pruge)

3) ANALIZE PROMETA

Provedena opsežna prometna analiza

Cilj → *Utvrđiti osnovne generatore postojećeg i budućeg prometa*

Prognoza teretnog prometa bazira se na činjenici da se izgradnjom nove riječke pruge i novih kapaciteta u luci Rijeka znatno podiže kvaliteta i konkurentnost riječkog prometnog pravca.

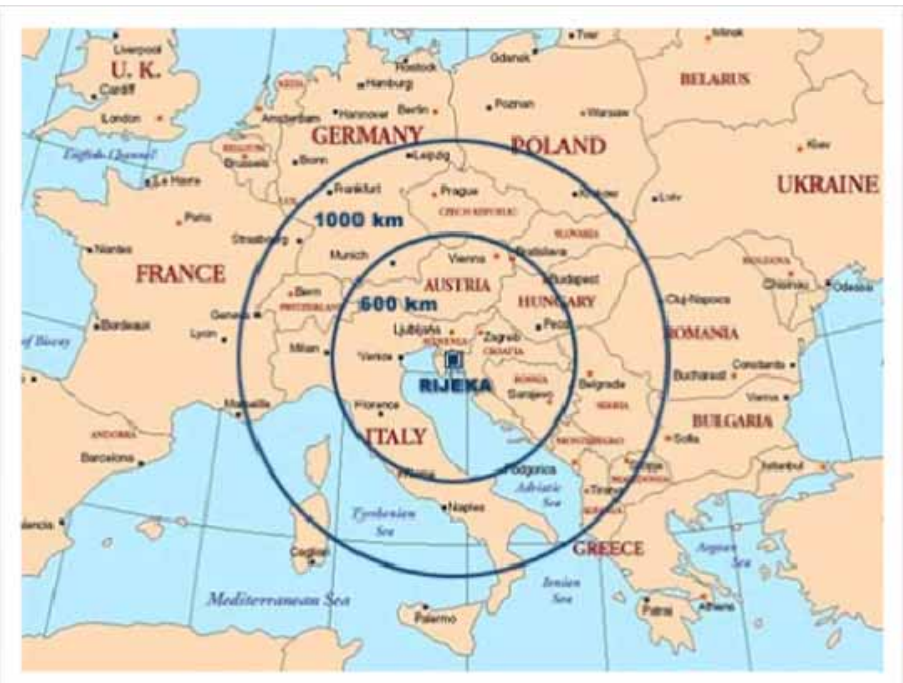
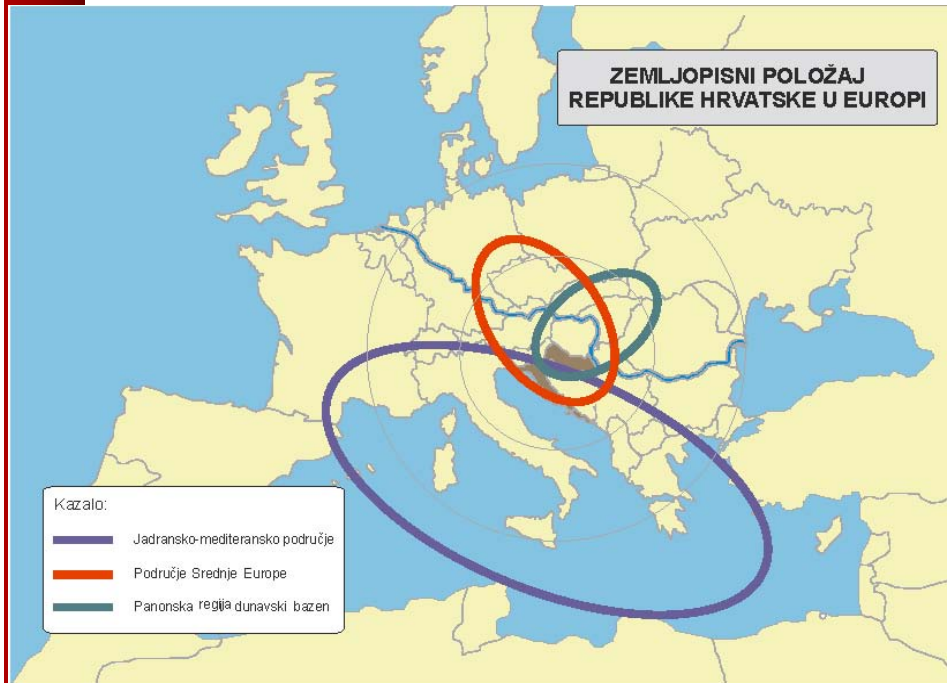
- Povećava se kapacitet pruge sa sadašnjih oko 6,2 milijuna neto tona godišnje na budućih preko 30 milijuna tona.

Za prognozu prometa rađeno je sveobuhvatno istraživanje kompletnog tržišta i postojećih prometnih tokova, kako bi se dobili relevantni ulazni parametri za izradu prognoze prometa.

Provedena opsežna istraživanja tržišta

Gravitacijsko područje luke Rijeka

gravitacijsko područje luka na sjevernom Jadranu (Rijeka, Kopar, Trst i Monfalkone) → južna Njemačka, južna Poljska, zapadni dijelovi Ukrajine i Rumunjske, istočni dijelovi Švicarske i u potpunosti područje Austrije, Mađarske, Slovačke i Češke.

Prognoza teretnog prometa izrađena je na osnovi rezultata iz Master plana razvitka luke Rijeka

Teretni promet detaljnije je segmentiran u tri dijela:

- promet luke Rijeka
- tranzitni promet na željeznici koji tranzitira željeznički čvor Rijeka
- promet lokalnih korisnika u samom čvoru, a koji nisu u sastavu luke Rijeka

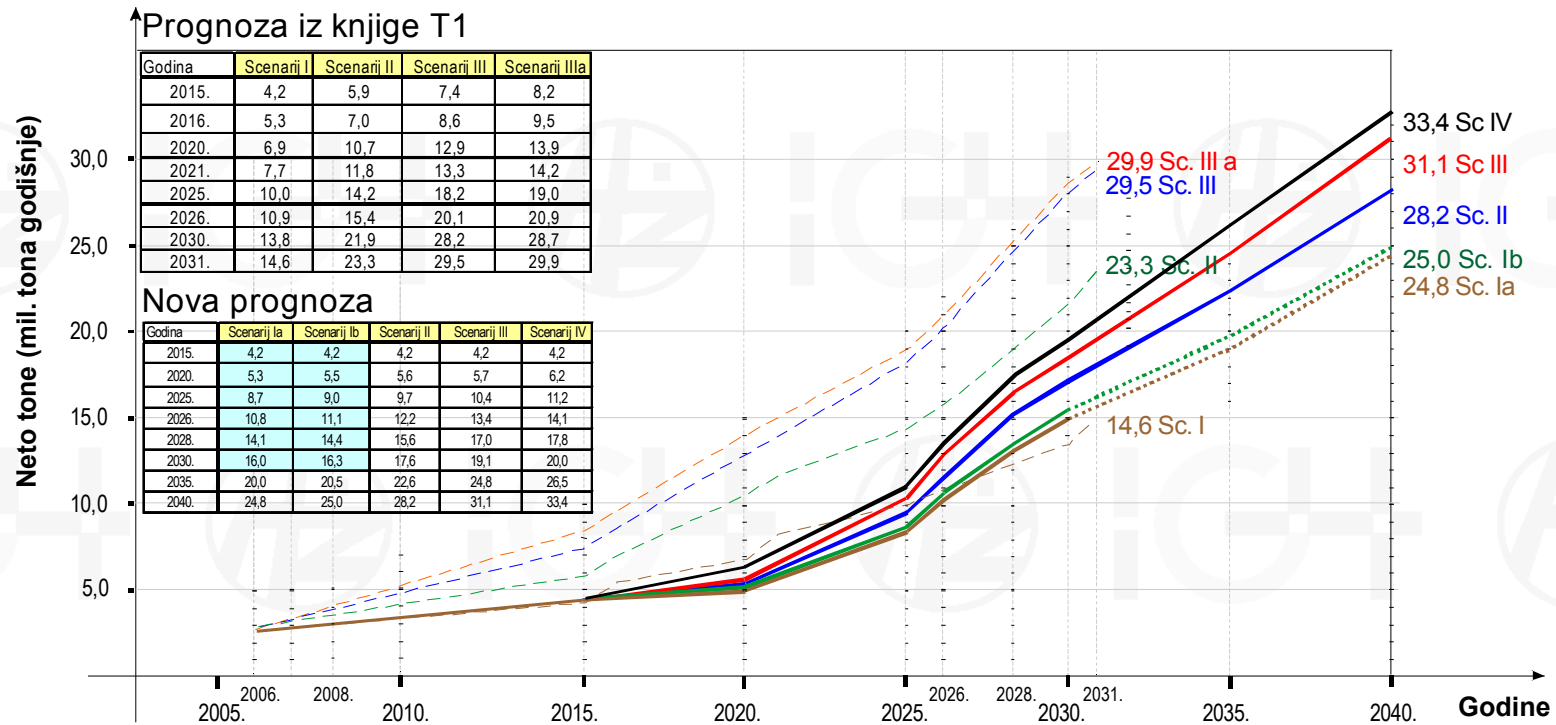
Prognoza teretnog i putničkog prometa izrađena je u tri osnovne varijante (scenarij I, II i III),

+ dodatni scenarij III-a koji je u većoj mjeri valorizirao mogućnost rada luke Bakar i realizaciju kombiniranog prometa u relaciji Jadran - Podunavlje (veza na VII panevropski koridor, rijeku Dunav i dalje na sustav Dunav - Majna - Rajna).

PROGNOZE PROMETA – rađen "rebalans" u vremenskim presjecima

Nekoliko scenarija - ovisno o "interesnim" zonama koridora

Prognoza prometa na željeznici prema vrsti tereta - 2040. godina

			2040.		
Vrsta tereta			Scenarij II		
			Izlaz iz čvora	Ulaz u čvor	Ukupno
1.	Rijeka	Generalni teret	782.172	335.217	1.117.389
2.	Rijeka	Rasuti tereti	924.230	0	924.230
3.	Rijeka	Drvo	77.199	0	77.199
4.	Bakar	Rasuti tereti	0	2.880.517	2.880.517
5.	Raša	Generalni teret	0	31.039	31.039
6.	Raša	Drvo	694.796	0	694.796
Ukupno tona			2.478.398	3.246.772	5.725.170
Ukupno tona bez Raše			1.783.602	3.215.734	4.999.336
	Rijeka	Kontejneri (TEU) - Brajdica	18.300	18.300	36.600
	Rijeka	Kontejneri (TEU) - Zagrebačka obala	37.700	37.700	75.400
	Krk	Kontejneri (TEU) - Krk	975.000	975.000	1.950.000
		Kontejneri ukupno	1.031.000	1.031.000	2.062.000
		Kontejneri (Ps-t/TEU)	10,00	10,00	10,00
		Kontejneri (tona)	9.750.000	9.750.000	20.620.000
Sveukupno tona			12.228.398	12.996.772	26.345.170
Sveukupno tona bez Raše			11.533.602	12.965.734	25.619.336

Prognoza prometa na željeznici po smjerovima - 2040. godina

Prognoza prometa (2040.)	Scenarij Ia	Scenarij Ib	Scenarij II	Scenarij III	Scenarij IV
Luka Rijeka	22.325.170	22.285.170	26.345.170	29.700.170	32.375.170
Ostali komintanti u čvoru	1.250.000	1.250.000	1.250.000	1.250.000	1.250.000
Tranzit željeznicom (kroz čvor)	9.000.000	9.000.000	9.000.000	9.000.000	9.000.000
LC Miklavja	480.000	480.000	480.000	480.000	480.000
Ukupno željeznica	33.055.170	33.015.170	37.075.170	40.430.170	43.105.170
Ukupno željeznica - smjer jugoistok	24.774.646	24.975.598	28.231.846	31.117.146	33.417.646
Ukupno željeznica - smjer Zapad	8.280.524	8.039.572	8.843.324	9.313.024	9.687.524

4. Tehnički elementi nove pruge

Prema preporukama Union International des Chemins de fer-a (UIC- a) za mrežu europskih pruga usvojene su tri osnovne brzine koje obilježavaju ovu mrežu:

$V = 250 \text{ km/h}$ i više za nove brze magistralne pruge

$V = 200 \text{ km/h} + 25\%$ za vrlo brze pruge za mješoviti promet

$V = 160 \text{ km/h}$ za rekonstruirane postojeće pruge za mješoviti promet

Nova pruga - namijenjena **mješovitom željezničkom prometu** s naglaskom na prijevozu velikih količina tereta.

U skladu s time, tehnički parametri prema kojima je bilo potrebno projektirati prugu, primjereni su suvremenim željezničkim prugama visoke učinkovitosti koje su namijenjene za mješoviti promet, a koje istodobno omogućuju promet putničkih vlakova s brzinama do 200 km/h

Granični elementi otvorene trase pruge (tlocrtni i visinski elementi) određeni su prethodnom dokumentacijom i projektnim zadatkom:

Projektna brzina

$V_{\max} = 160$ (200) km/h.

$V_{\text{teretni}} = 100$ km/h.

Najmanji polumjer luka

$R_{\min} = 3500$ m (tuneli 6500 m)

Najveći nagib nivelete

Nizinska trasa

$i_{\max} = 12.5$ mm/m

Planinska trasa

$i_{\max} = 12,5$ mm/m (tuneli 8 mm/m)

Širina planuma

12,00 m

Razmak kolosijeka

5,0 m (u tunelima 25,0 m)

Dozvoljeno osovinsko opterećenje

250 kN

Dužina zaustavnog puta

1500 m

Opterećenje željezničkih mostova i propusta:

NORMA ENV-1991-3- Osnove za proračun i djelovanja na konstrukcije;

Prometna opterećenja

UIC CODE 700/OR , UIC CODE 702/OR

Tračnice 60 E1

Prednapregnuti armirano betonski prag duljine 260 cm

Elastični pričvrсни pribor

Minimalna debljina zastora od tučenca je 30 cm ispod betonskog praga ispod niže tračnice, a na mostovima 40 cm ispod niže tračnice.

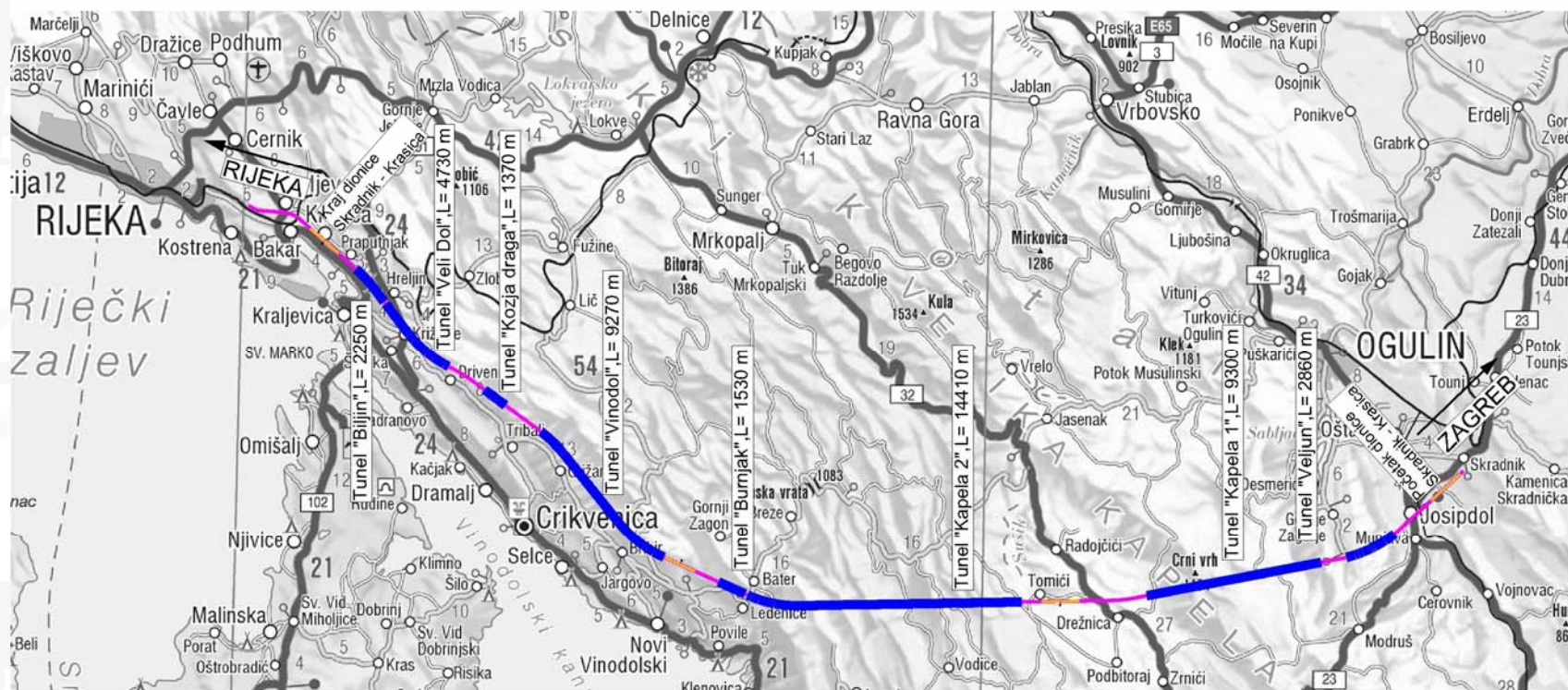

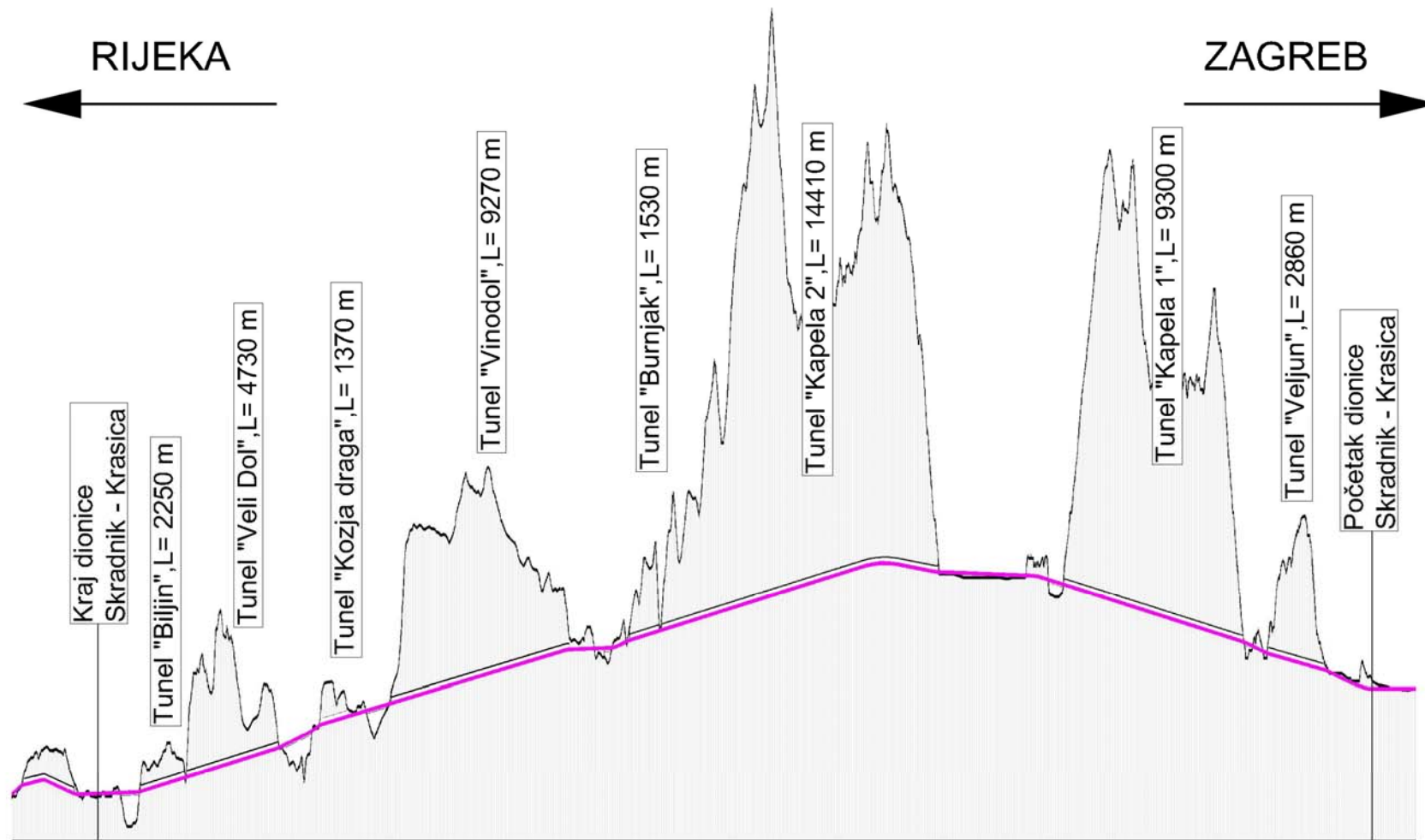

Dionica 3 – Skradnik – Krasica situacija planinske dionice (tunelske)

Dionica 3 – Skradnik – Krasica uzdužni profil planinske dionice (tunelske)

Odnos prema prostorno-planskoj dokumentaciji

Dispozicija koridora u postojećoj prostorno-planskoj dokumentaciji određena je relevantnom planskom dokumentacijom države:

Strategija prostornog uređenja Republike Hrvatske

Program prostornog uređenja Republike Hrvatske

Strategija prometnog razvitka Republike Hrvatske (1999)

Županijski prostorni planovi

Grada Zagreba, Zagrebačke, Primorsko Goranske i Karlovačke Županije

Zahvat je u skladu s planskom dokumentacijom, osim s PPU PGŽ !

U postupku je izrada izmjena PPU PGŽ i usklađenje trasa
krupne infrastrukture

Razlozi neusklađenosti !

- nemogućnost zadovoljenja traženih tehničkih elemenata pruge u predloženim planskim koridorima,
- značajnije narušavanje prostora, velika povećanja investicije
- značajniji utjecaji na okoliš

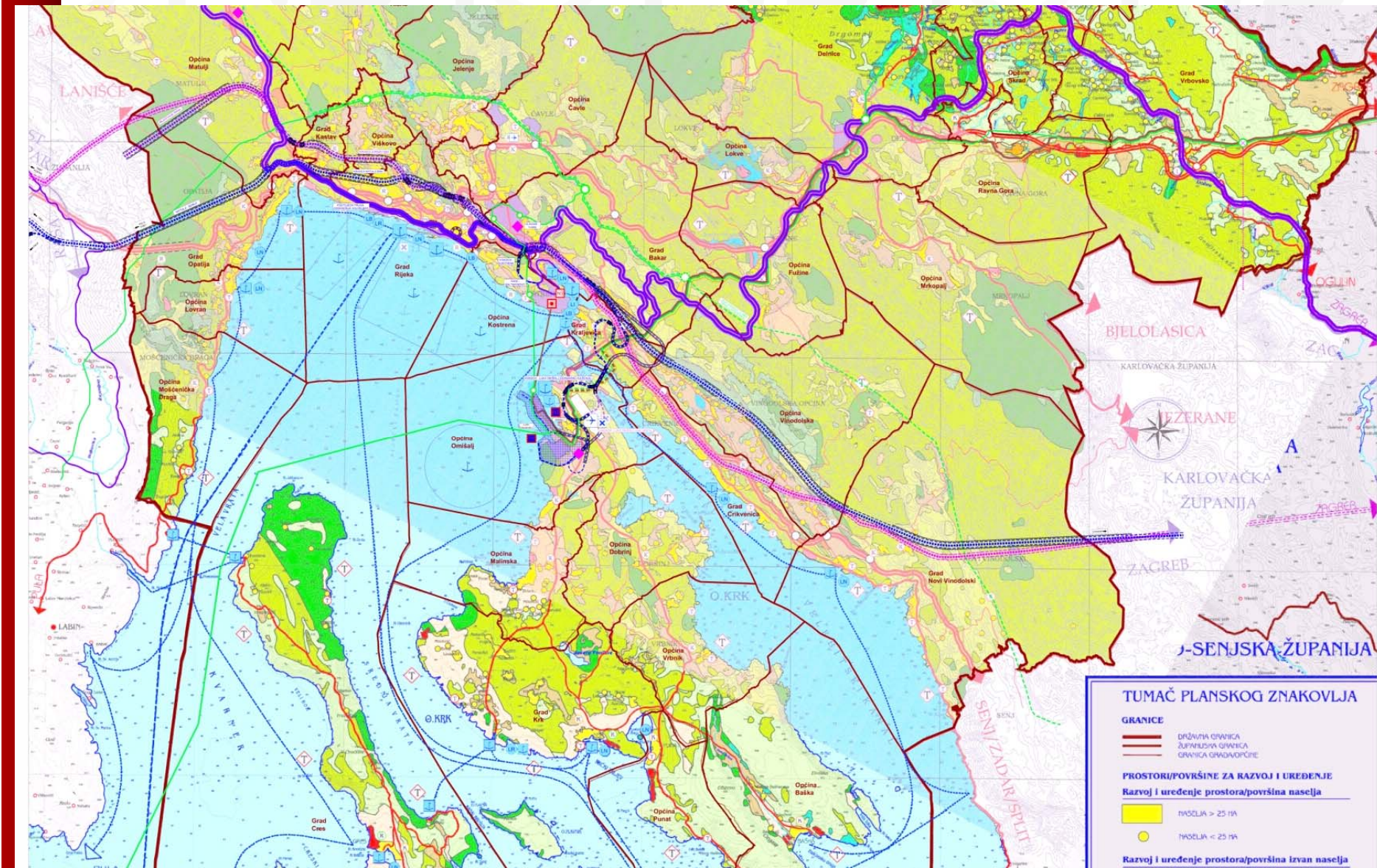

Istraživane varijante na području županije

Odnos planskog o predloženog koridora na prostoru županije

OKRUGLI STOL – Rijeka 24.02.2012. Projekt željezničke pruge visoke učinkovitosti Budimpešta – Zagreb – Rijeka (Trst)

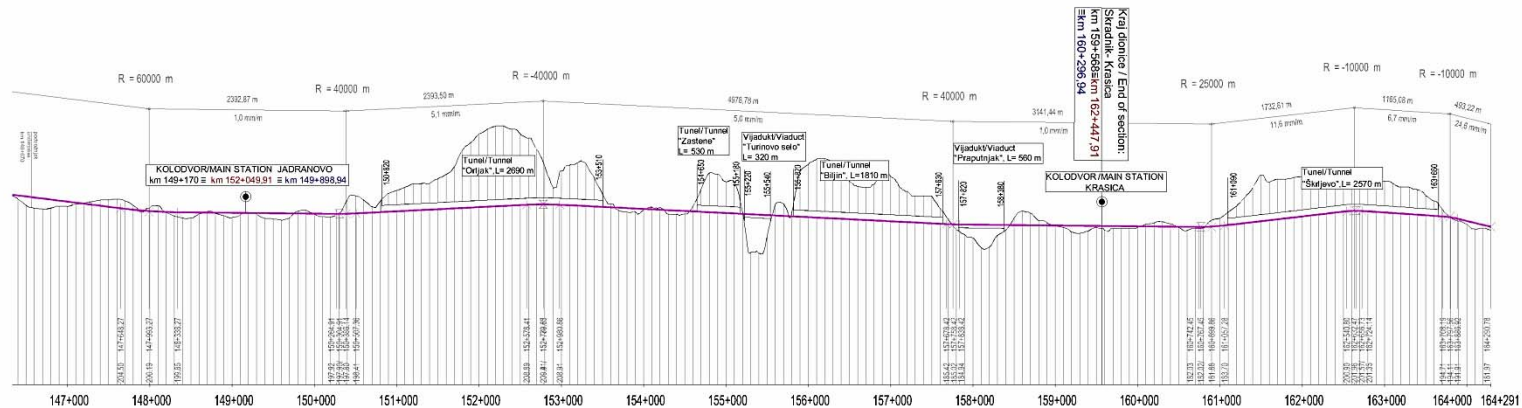
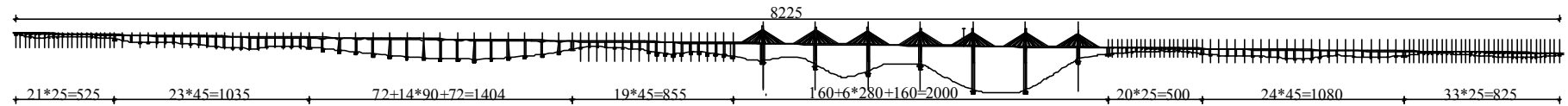
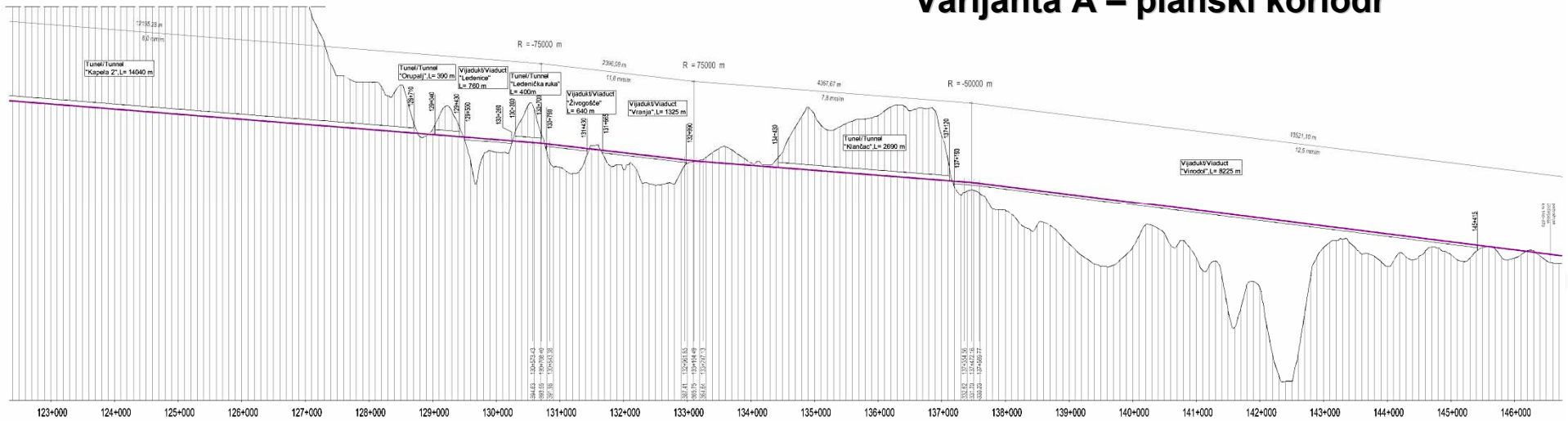

INSTITUT IGH d.d. Zagreb
mr.sc. Stjepan Kralj, dipl.ing.građ.

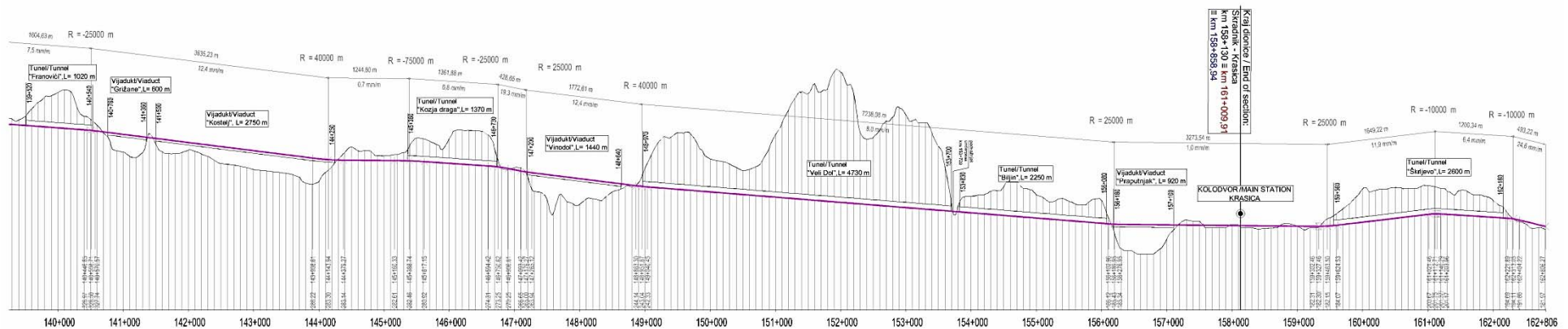
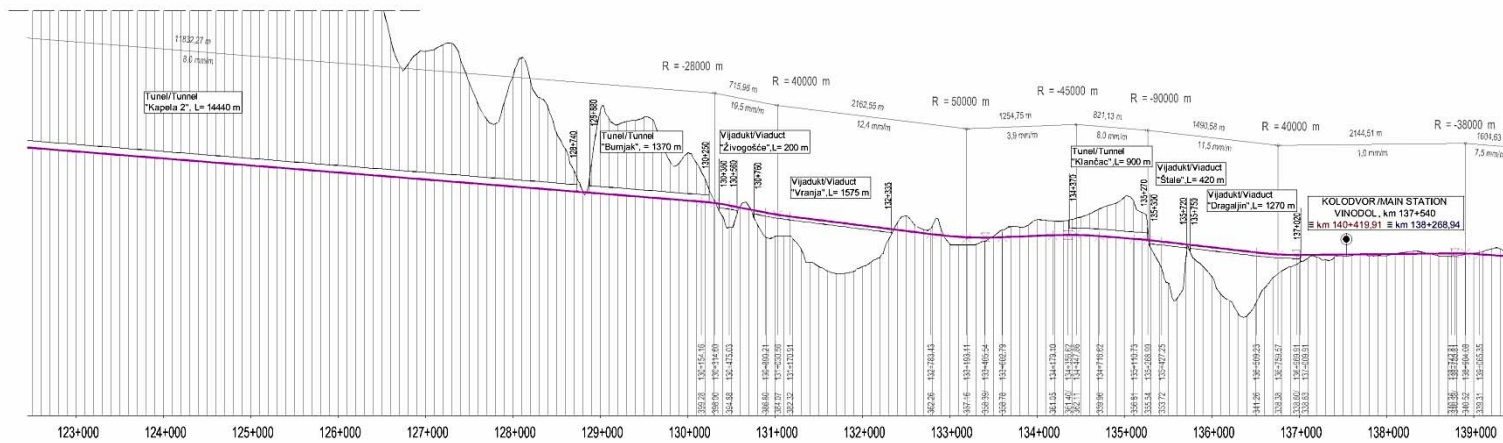
Varijanta A – planski koridor

OKRUGLI STOL – Rijeka 24.02.2012. Projekt željezničke pruge visoke učinkovitosti Budimpešta – Zagreb – Rijeka (Trst)

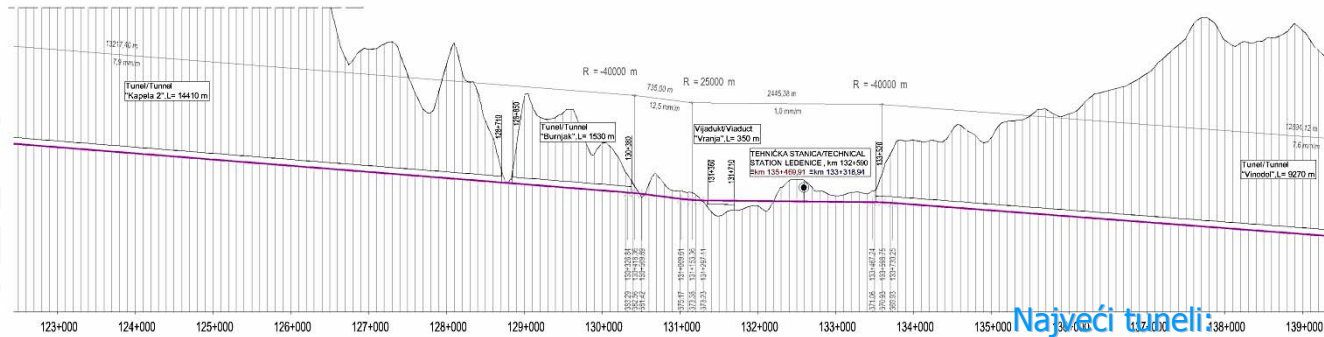
INSTITUT IGH d.d. Zagreb
mr.sc. Stjepan Kralj, dipl.ing.građ.

Varijanta B – pomak na sjever rub “vinodolske doline”

Varijanta C – prijedlog konačne trase - MKA pomak još na sjever – novi veliki tuneli

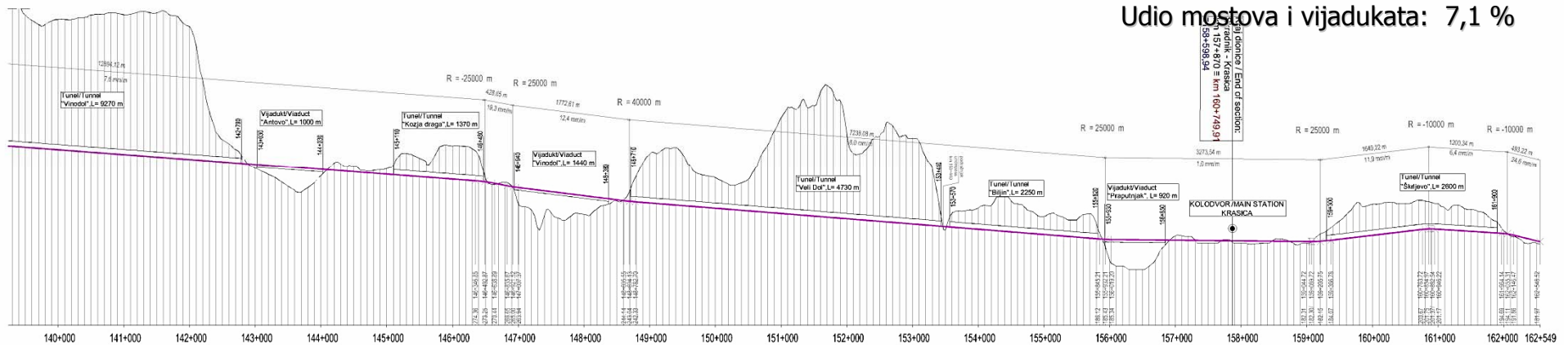

Najveći tuneli:

- Veljun 2.860 m
- Kapela1 9.200 m
- Kapela2 14.410 m
- Vinodol 9.270 m
- Veli Dol 4.730 m

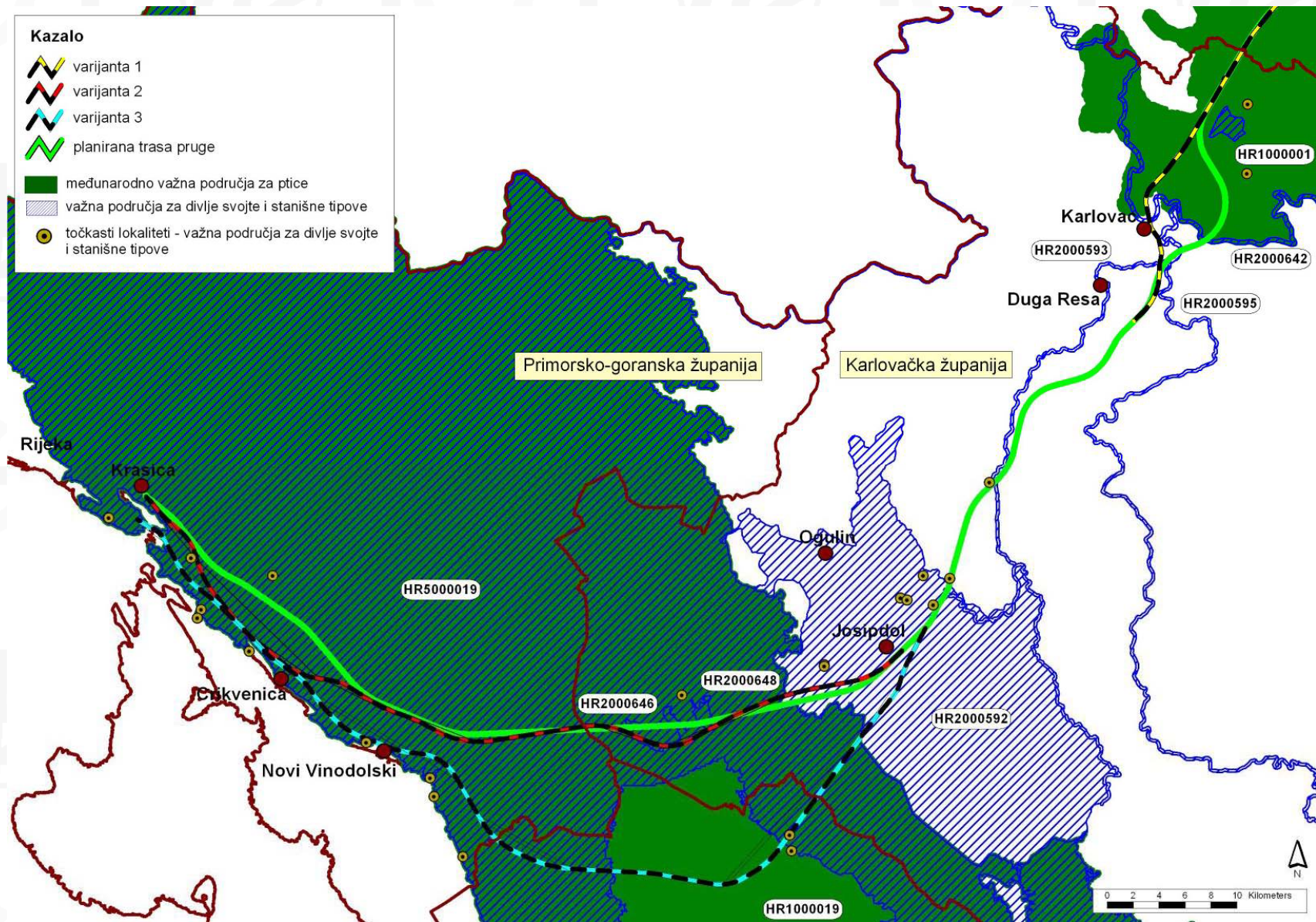
Udio tunela : 68,9 %

Udio mostova i vijadukata: 7,1 %

Ostala varijantna rješenja

- Kazalo**
- varijanta 1
  - varijanta 2
  - varijanta 3
  - planirana trasa pruge
  - međunarodno važna područja za ptice
  - važna područja za divlje svojte i stanišne tipove
  - točkasti lokaliteti - važna područja za divlje svojte i stanišne tipove

varijanta A

Odsječci - obilazak Drežničkog polja južnim rubom, istočni prijelaz Vinodolske doline, Križišće i sl.

nije moguće osigurati tražene tehničke elemente trasiranja za velike brzine (tlocrtne i visinske elemente),

I u dijelovima trase koji se poklapaju s planskim koridorom, javljaju se tehnički i ekonomski neprihvatljiva rješenja (**vijadukt Vinodol od 8,2 km duljine i više od 250 m visine stupova!**).

U dijelovima koridora (oko Križišća) u planiranom koridoru pruge položena je trasa brze ceste (autoceste) koja je na pojedinim dionicama u fazi ishoda građevinske dozvole.

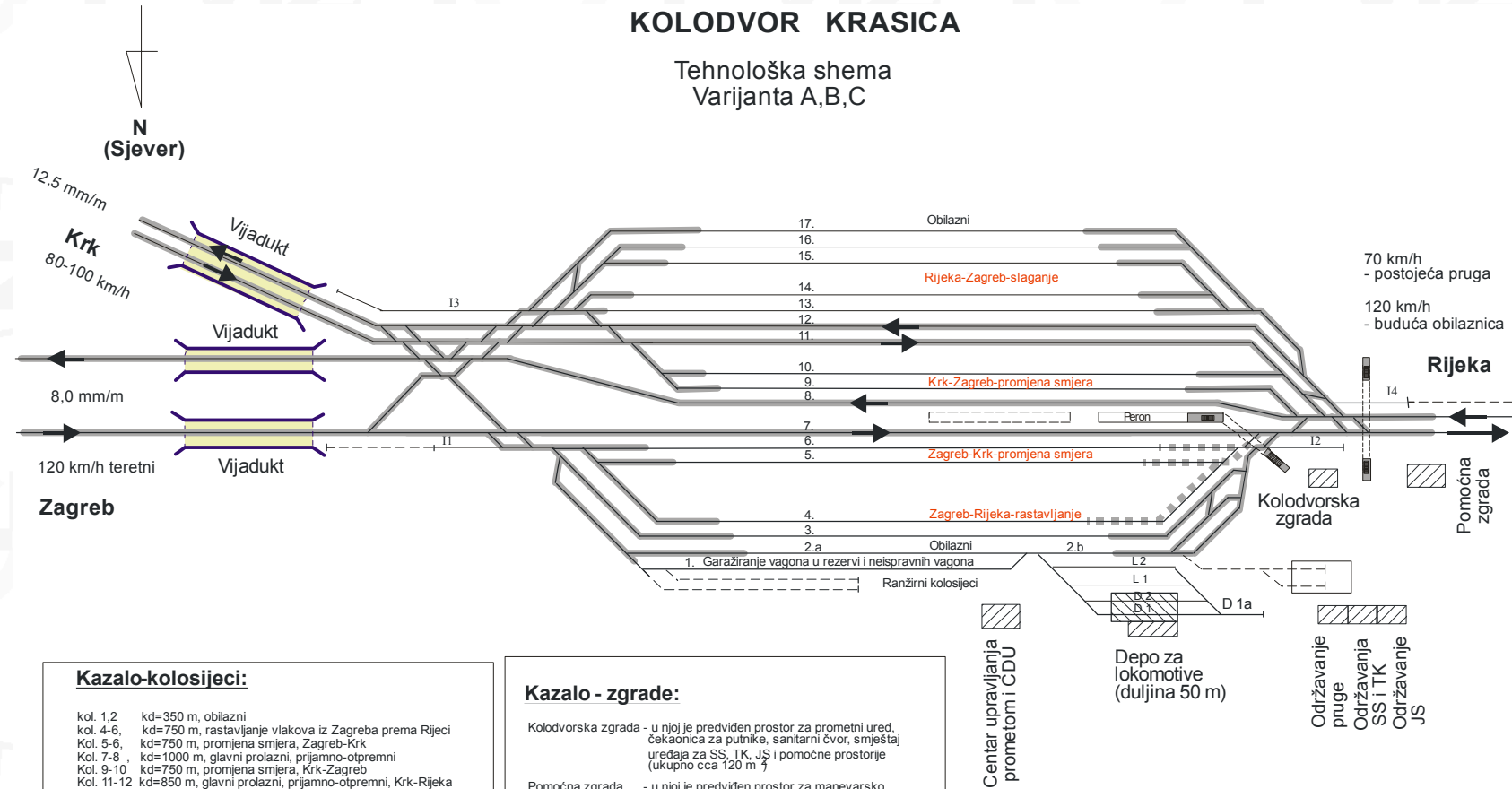
Varijanta B - trase je istraživana nakon što je utvrđeno da prema prostornom planu varijanta A ne može osigurati tražene geometrijske elemente, a da rješenje bude racionalno i u okvirima tehničke prakse. Varijanta B je zadovoljila tražene tehničke elemente, no provjerom inženjersko-geoloških karakteristika terena, u području sjevernih obronaka Vinodolske doline, utvrđena su vrlo nepovoljna inženjersko-geološka područja. Radi se o izrazito siparnom području s dosta klizišta, nestabilnom za gradnju. Osim toga, nepovoljni su i utjecaji s gledišta zaštite okoliša (rušenje nekih starih kuća, gradina, otežana zaštita od buke i sl. u području Vinodolske doline)

KOLODVOR KRASICA

Tehnološka shema
Varijanta A,B,C

Kazalo-kolosijeci:

- kol. 1,2 kd=350 m, obilazni
- kol. 4-6, kd=750 m, rastavljanje vlakova iz Zagreba prema Rijeci
- Kol. 5-6, kd=750 m, promjena smjera, Zagreb-Krk
- Kol. 7-8, kd=1000 m, glavni prolazni, prijamno-otpremni
- Kol. 9-10, kd=750 m, promjena smjera, Krk-Zagreb
- Kol. 11-12, kd=850 m, glavni prolazni, prijamno-otpremni, Krk-Rijeka
- Kol. 13-16, kd=800 m, sastavljanje vlakova, Rijeka-Zagreb i Rijeka/Krk-Slovenija
- Kol. 17, kd=850 m, obilazni
- Kol. 11, kd=100 m (rezervacija za 500 m), izvlačnjak
- Kol. 12-14, kd=100 m, izvlačnjak, garažni za lokomotive
- Kol. 13, kd=660 m, izvlačnjak, slaganje vlakova
- kol. 1D-2D kd= 80 m, depo
- kol. L1-L2 kd= 80 m, lokomotivski garažni
- kol. D1a kd= 50 m, izvlačnjak

Izvlačnjake treba izvesti u horizontalni ili u nagibu ne većem od 1 % o prema kolodvoru

Kazalo - zgrade:

- Kolodvorska zgrada - u njoj je predviđen prostor za prometni ured, čekaonica za putnike, sanitarni čvor, smještaj uređaja za SS, TK, JS i pomoćne prostorije (ukupno cca 120 m²)
- Pomoćna zgrada - u njoj je predviđen prostor za manevarsko osoblje, pomoćno osoblje, pregledače vagona (ukupno 75 izvršitelja, cca 200 m²)
- Depo za lokomotive - u njemu je predviđen prostor za lokomotive (dva kolosijeka od 50 m), radionice i skladišta, prostorije za strojno osoblje (strojvođe), ostale prostorije (površina prostorija uz depo cca 200 m²)
- Napomena - osoblje za održavanje pruge, te prostore i za njihov smještaj odrediti će službe ovisno o organizaciji na održavanju pruge i uređaja na pruži

